

Imperium majorem.

Majorum virtus.

Urbes.

Verum anno Christi 1555 Carolus Calvus Francorum Rex in Comitatum redacta est, eique praefectus est Theodorus à Regio stemmate ortus. Patri Theodoro successit Theodorus filius, huic Arnoldus, Arnoldo Theodoricus, atque huic alii ex ordine, quorum seriem apud Munsterum & alios habes. Bellica olim gloria clari admodum fuerunt. Hoc enim praesidio cum fide conjuncto in fraternitatem Imperii Romani accepti sunt Batavi. Hac Duce benevolentiam sibi apud Principes constabilerunt, & stabilem sui fiduciam plerisque illorum Tyrannis impresserunt. Per hanc vulgo formidabiles, invictae virtutis opinionem acquisiverunt. Per hanc denique vera laudis imagine conspicui esse ambierunt. Urbium nunc nobis est proponenda descriptio sunt autem Dordrechtum, Harlemum, Delphi, Lugdunum, Amstelodamum, Gouda, Naerdenum, Muda, Vreesopum, Edamum, Moerachodamum, Purmerenda, Almeria, Enckhuyza, Horna &c. Dordrechtum Vrbs totius Hollandiae primaria est. Facies ejus oblonga exit ad modum triremis: ipsa opulenta & copiosa, imo eorum omnium quae in annonae rei quae alimentariae usum venire atque expediri possunt, locuples quoddam penu est. Ius habet sistendi & retrahendi ad se Merces exoticas, quaecumque secundo amne importantur, ut nimirum eo loco stabulentur, ac conquiescant, donec venditae sint: & inde rursum non aliis quam popularibus navigiis alio devehantur. Hoc privilegium a Stabulo vocant Stapulam. Harlemum amplitudine urbis, aedificiorum cultu, situs amenitate nobile est. Templum habet totius Hollandiae pulcherrimum firmissimis innixum columnis, foro imminens. Urbem Sparnum interlabitur. Exstructa creditur a Frisiis, circiter annum 1056. Huic urbi inventae typographicae artis gloria debetur. Est & altera hujus urbis gloria, capti novo consilio, Pelusium, quam Damiatam vocant, cujus rei symbolum habet nolas binas ex aere Corinthio quae a re Damiatam appellantur. Delphi sequuntur non Apollinis tripode, sed Cereris & Bromii munere insignes. Coquitur enim in hac urbe Cerevisia post Britannicam optima. Nomen habet a fossa, quam Batavi Delf vocant, ducta a Mosa ad urbem usque. Anno 1575, 5 Non. Maii, ignis nato ex favillis forte incendio, luctuosam ac funestam urbis faciem reddidit, absumpta deformataque pleraque urbis parte: ex quo incendio postea pulchrior emicuit. Leida, Prol. Lugdunum Batavorum, urbs est sita ad medium Rhenoestium plin. & Prol. nominatum. Sustinuit anno 1574 gravem obsidionem, sed pulsus hostibus divina ope & aquarum stagnantium vi liberata est. Amstelodamum nobilissimum hodie totius Orbis Emporium ab amne Amstelae nomen habet, paucis initio piscatorum tuguriis habitatum, jurisdictionis fuit Minorum Amsteliorum. Hanc urbem postea Giselbertus Amstelius ante annos ducentos octoginta plus minus, communiri propugnaculis, portis ac turribus fecit: quibus per invidiam vicinorum conflagratis, muro cingi coepit anno 1575. Ex eo perpetuo aucta & Hollandici juris fuit. Nunc vero non Hollandiae solum, sed omnium vicinarum regionum ad Sarmatas usque Gothos & Cimbrosest apotheca. In hac urbe stabulantur non solum Itali, Hispani, Lusitani, Britanni, Scoti, Galli, Sarmatae, Cimbri, Sueci, Norwagi, Livones, Germani: sed etiam Indi Americani, Orientales, Mauri, alique ex omnibus parte Orbis plagis. Gouda a Cimbrica voce Gouu nomen habet, quae & fossam & aggerem fossae oppositum denotat: Sita ad Iselam, urbs copiosa & rebus omnibus affluens: ac multa Opida. Sunt & municipia quadam,